

Η ΜΟΥΣΙΚΗ ΔΙΑΠΑΙΔΑΓΩΓΗΣΗ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Τού κ. Π. ΒΡΕΤΟΥ

"Αν υπάρχουν στον αίωνα μας ακόμη εκπαιδευτικοί που άρνούνται την ψυχολογική δύναμη της μουσικής, και άλλοι που την παραβλέπουν, είναι, αλλά τη θεωρούν σαν κάτι ασήμαντο και άμελητο, είναι γιατί αυτοί οι ίδιοι δεν έλαβαν ποτέ μουσική μόρφωση, και, πρό πάντων, δεν έμαθαν ποτέ να ακούν αυτήν τη μουσική, που συνηθίζουμε να τη λέμε «καλή».

Δεν μπορούμε να άρνησθουμε την αξία σ' ένα μεγαλύτερο του Μπετόβεν, επειδή τού άκουσαν μερικοί που γι' αυτούς τού άπαντος στη μουσική είναι τού κλαρίνου του γούφου, ή τού τραγουδιού της μόδας. Άλλά και δεν πρέπει να έχουμε την άπαίτηση να καταλάβουν ένα δύσκολο Έργο, αν δεν άρχισουν από πολόν καιρό να άκουνε κάτι από την κλασική μουσική στην άρχη πολύ άπλο και σιγά σιγά, έφ' όσον άνεβαίνει τού έπιπέδου της μουσικής των αντίληψης, κάτι πού δύσκολο. Και δεν φτάνει μόνον αυτό, άλλά και κάτι πρέπει να γνωρίζουν γιά την άρχιτεκτονική - φόρμα της κλασικής σύνθεσης, γιά τού όργανα πού άκούω, γιά την ιστορία της έποχής πού γράφτηκε τού Έργο, καθώς και γιά τη ζωή τού συθέτη. Όλα αυτά βοηθούν στη μουσική κατανόηση. Η μουσική άκρόαση πρέπει να γίνει μάθημα και συνήθεια, γιατί είναι γεγονός ότι άγαπάμε να άκούω τού είδους της μουσικής πού συνηθισάμε ν' άκούω. Και αν γεννιόμαστε Κινέζοι ή ζούσαμε στην Κίνα θά μάς άρεσε καλύτερα ή κινέζικη μουσική.

Παραδεχόμαστε πρώτα πρώτα τη σημασία της έθνικης μουσικής παράδοσης και τη σεβόμαστε σαν κάτι άληθινό, πού ξεπετάστηκε από την ψυχή έθνους λαού. Έμεις σαν Έλληνες, είτε κάτοικοι των πόλεων είμαστε, είτε χωρικοί, πρέπει βέβαια πρώτα πρώτα να έδουμε τη δική μας μουσική. Άλλά ή μουσική είναι γλώσσα πολú εκτεταμένη, και ή καλή ή ουσιαστική ξεπερνά τού όρια έθνους και γίνεται, σαν κάθε άριστούργημα, κτήμα όλόκληρης της άνθρωπότητας. Γιά να γίνει όμως κτήμα μας και να επιδράσει έπάνω μας εδεργεταικά, πρέπει να μάθουμε να την καταλαβαίνουμε. Κι αυτό δεν γίνεται μόνο του. Γι' αυτό όπως κάθε εκπαίδευση, έτσι και ή μουσική εκπαίδευση πρέπει να κατευθύνεται.

Αυτό γίνεται άνάμεσα σ' όλα σχεδόν τού πολιτιόμνα κράτη. Μόνον πώς άνάλογα με την ιστορική έποχή και τού πολιτικώ καθεστώ, άλλοτε γίνεται με την έμφύβαση τού κράτους και με αύτρηά προμελετημένο πρόγραμμα, κι άλλοτε τού κολέγια, οι μουσικές σχολές κι οι διάφοροι μουσικοί σύλλογοι προσπαθούν, με δική τους πρωτοβουλία, να διδάσκουν και να έπιβάλουν τις αντίληψεις των. Σέ άλλα πάλι κράτη, ο δάσκαλος, πού, είτε πραγματικά είτε κατά συνήκην, έξρει περισσότερα από τούς άλλους, άναλαμβάνει να καθοδηγήσει σύμφωνα με τού γούστο του, τού μαθητώκομό του.

Έμεις στού ζήτημα αυτό, έχουμε πλήρη έλευθερία δράσεως. Τού κακό όμως είναι, ότι αύτη ή έλευθερία πρόχρηται από διάφορα σέ ότι άσφρά τού μουσική κατεύθυνση της νεολαίας. Έτσι βλέπουμε τούς μαθητές

πού πάνε έκδρομή, να τραγουδούν, όταν μείνουν χωρίς έπιβλεψη, με ξεχωριστή ευχαρίστηση τού κακού γούστου τραγουδιού της έποχής, όχι γιατί τού παιδιά δεν έξουν άλλα, άλλά γιατί αύτρηά τού τραγουδιού της μόδας τού ζούν στού σπύτι τους.

Άλλά και τού μέσα με τού όποια έπιδώκει κάθε κράτος να κάμει μουσικό πολιτισμό, είναι διαφορετικά, άνάλογα με τη σημασία πού δίνει στού ζήτημα της μουσικής διαπαιδαγώγησης. Τά μέσα αυτά, στον τόπο μας, περιορίζονται στη φωνή κυρίως τού δασκάλου. Η έλλειψη από τού σχολείο τού κατάλληλου μουσικού όργάνου δεν όφείλεται σέ οικονομική άνέχεια, γιατί σέ πολλά σχολεία γιά άλλα μαθήματα υπάρχει πραγματική πολυτέλεια, άλλά από καθαρή διάφορα πού δείχνουμε στού μουσικοπαιδαγωγική μας πολιτική.

Άς μάς συγχωρήσει ό άναγνωστής μας τη γκρινάριχη εισαγωγή αύτου τού άρθρου μας, και άς μάς επιτρέψει ό φιλόμουσος να τού κεντρίσουμε λιγάκι τη φαντασία με την πρόχειρη μελέτη πού θά κάνουμε στην άρχη με τού έπιποτικά διδακτικά μέσα.

Είναι άναμφισβήτητο ότι τού άκουσμα πού έπιρράζει περισσότερο ένα παιδί ψυχικά, είναι έκείνο πού μπορεί να τού δώσει ένα άλλο παιδί είτε με τραγουδί είτε με όργανο.

Τού ιδεώδους λοιπόν θά ήταν να μπορούσαμε να προσφέρουμε συνεχώς γιά μουσικό όκουμα σολίστας της ήλικίας των παιδιών πού άκούω ή παιδικές χορωδιές. Μέχρις έθνός σημείου αυτό δεν είναι δύσκολο, και όμως σπανίως γίνεται.

Μέσα σέ μιá τάξη, ένα παιδί πού έχει ώραία φωνή όταν μάθει κα λ ή να τραγουδί, είναι εξαιρετικός σολίστας, γιά μιá πρόχειρη συναυλία όλίγων λεπτών. Άρκει να συνηθισουμε τού άλλα παιδιά να άκούν με προσοχή και με άριστη τού τραγουδί του, χωρίς να προσπαθούν να «βοηθήσουν» και χωρίς να κοροϊδέψουν τού τραγουδιστή από ζήλεια. Έτσι μπορεί κά πρέπει να μάθουν τού παιδιά να άκούω, κι έτσι θά γίνει μιá καλή άρχη γιά τού μάθημα της «μουσικής αντίληψης» με τόν πιο εύκολο και άπλο τρόπο. Γιά τόν ίδιο σκοπό μιá σημαντική όφέλεια θά προκύψει από τού συνεργασία Σχολείου και Όδειού, όταν υπάρχει τέτοιο, στην περιοχή τού σχολείου. Και ή πρωτοβουλία μιás τέτοιας συνεργασίας μπορεί να πρόχρηται από τού δάσκαλο τού όδειού π.χ.: Ό καθηγητής τού όδειού βλέποντας πώς ό Α' μαθητής του πού φοιτά στού τάδε σχολείο, είναι ικανός να παίξει στού όργανο τού Ικανοποιητικά ένα δυο κομμάτια, έπισκέπτεται τού δάσκαλο τού σχολείου, πού σίγουρα θά τόν δεχθεί με μεγάλη ευχαρίστηση, και θά συνηθισουν γιά τού πρόγραμμα μιás πρόχειρης συναυλίας. Η έπίδραση της συναυλίας αύτης θά είναι άφάνταστα εδεργεταικά και γιά τόν σολίστα και γιά τούς άκροατές.

Την ίδια εδεργεταική έπίδραση θά έχει και μιá συναυλιώλια μαθητών έθνός σχολείου σ' ένα άλλο σχολείο, ή τών μαθητών μιás τάξεως σέ μιá άλλη τάξη, έστω και

«ΜΟΥΣΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ»

Το ενδιαφέρον του κόσμου για κάθε κινηματογράφο και για όλους τους κλάδους γύρω από αυτόν, είναι ουσιαστικά και αποκλειστικά εθνικό... η κινηματογραφική τέχνη μας, η τέχνη της «Μουσικής Κίνησης» της θεωρητικής ανάλυσης της μουσικής μας δεν εξαρτάται από εθνοκρατικές προεκλήψεις και τον ίδιο τρόπο από τις τέχνες. Γι' αυτό δεν οι προγράμματα μας πρέπει να οργανώνονται με εθνική ομοιοτητα. Είναι οι θεωρητικές μας θέσεις που μας διαφοροποιούν από τις και άλλων χωρών κινηματογραφικών κινήσεων και θεσμοκρατιών τους.

Με τη βοήθεια των φίλων της Ελληνικής κινηματογραφίας και των φίλων μουσικής μουσικής να μας δώσουν βοήθεια να έχουμε την Ελληνική κινηματογραφική παράδοση να έχουμε μια τέχνη που είναι ουσιαστικά η τέχνη της Ελληνικής κουλτούρας και παραδοσιακής «Ψυλλογίας».

Κατά την εποχή της Αναγέννησης, ημενός του γενικού κινηματογραφικού κινήματος, είναι οι κινηματογράφοι που δημιουργούνται στην Ελλάδα, στην Αγγλία, στην Γαλλία, στην Ιταλία και στην Αμερική. Στο Ελληνικό Κινηματογράφο δημιουργείται να έχουμε μια τέχνη που είναι ουσιαστικά η τέχνη της Ελληνικής κουλτούρας και παραδοσιακής «Ψυλλογίας». Είναι οι οι επιδιώξεις τους που είναι η ουσία της τέχνης μας, οι επιδιώξεις, η προσπάθεια, η προσπάθεια της τέχνης μας, η προσπάθεια να έχουμε μια τέχνη που είναι ουσιαστικά η τέχνη της Ελληνικής κουλτούρας και παραδοσιακής «Ψυλλογίας».

Τα πάντα προέρχουν από την τέχνη και η τέχνη είναι ουσιαστικά η τέχνη της Ελληνικής κουλτούρας και παραδοσιακής «Ψυλλογίας».

• Η τέχνη είναι ουσιαστικά η τέχνη της Ελληνικής κουλτούρας και παραδοσιακής «Ψυλλογίας».

μεγαλύτερη. "Άλλος σολίστας που μπορεί να επιπλεύσει τα παιδιά βαθειά είναι ο δάσκαλός τους. Έδώ σταματούμε με κάποιο βισαγάδο. Τι θα είναι το τραγούδι του δασκάλου σαν καλλιτεχνικό υπόδειγμα; Γιατί και η κρίση των παιδιών θα είναι αούτηρητορη για ένα μεγάλο. Δεν είναι το ίδιο να διδάξει κανείς ένα τραγούδι που ζητάει φωνητική συνεργασία δασκάλου και παιδιών, με τό να παρουνισάει κανείς ένα τραγούδι με σκοπό το όκουσμα μόνον του τραγουδιού. Γιατί στη δεύτερη αυτή περίπτωση αν σημειωθεί μία άποτυχία ή επανάληψη είναι αδύνατα, και τα αποτελέσματα εξαιρετικά δυσάρεστα. Δεν είναι όμως σπάνια η περίπτωση σ' ένα σχολείο με πολλούς δασκάλους ή σε μία εκπαιδευτική περιφέρεια, να βρεθί δάσκαλος με ταλέντο στο τραγούδι ή σε όργανο. Και ποιός δάσκαλος θ' άρνιόταν, άν τον παρακαλούσαν ή του έδιδαν κάποια ήβικη άμοιβή, να προσφέρει το ταλέντο του για τά παιδιά της περιφέρειάς του.

«ΜΟΥΣΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ»

αποδοτικό, για τους άμαθους θεατές, γύρω από την Ελληνική μουσική. Είναι άρα ουσιαστικά ουσιαστικά και οι προγράμματα μας με τους φίλους μουσικής και άλλων κλάδων μουσικής, που οργανώνονται, κινηματογραφική, κινηματογραφική, κινηματογραφική, κινηματογραφική. Το ίδιο και η «Αναγέννηση» είναι ένα κλάδο ουσιαστικά ουσιαστικά ουσιαστικά.

• Η τέχνη είναι ουσιαστικά η τέχνη της Ελληνικής κουλτούρας και παραδοσιακής «Ψυλλογίας».

• Η τέχνη είναι ουσιαστικά η τέχνη της Ελληνικής κουλτούρας και παραδοσιακής «Ψυλλογίας».

• Η τέχνη είναι ουσιαστικά η τέχνη της Ελληνικής κουλτούρας και παραδοσιακής «Ψυλλογίας».

• Η τέχνη είναι ουσιαστικά η τέχνη της Ελληνικής κουλτούρας και παραδοσιακής «Ψυλλογίας».

• Η τέχνη είναι ουσιαστικά η τέχνη της Ελληνικής κουλτούρας και παραδοσιακής «Ψυλλογίας».

• Η τέχνη είναι ουσιαστικά η τέχνη της Ελληνικής κουλτούρας και παραδοσιακής «Ψυλλογίας».